

ประสบการณ์สุขทุกข์ของนักเรียน ครู และผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง:
การศึกษาเชิงปรากฏการณ์วิทยา

THE EXPERIENCES OF HAPPINESS AND SUFFERING AMONG STUDENTS,
TEACHERS AND ADMINISTRATORS IN A SECONDARY SCHOOL: A
PHENOMENOLOGICAL RESEARCH

กฤษฎ์ คงเป็ย 6237782 CECE/M

ศศ.ม. (จิตตปัญญาศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: จิรัชกาล พงศกเชิธร, ค.ด.(พัฒนศึกษา), อริสา สุมาลย์
ค.ด.(การศึกษานอกระบบ)

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาประสบการณ์สุขทุกข์ของนักเรียน
2. ศึกษาประสบการณ์สุขทุกข์ของครู 3. ศึกษาประสบการณ์สุขทุกข์ของผู้บริหารโดยใช้รูปแบบ
การวิจัยเชิงคุณภาพแนวปรากฏการณ์วิทยา

งานวิจัยนี้มุ่งทำความเข้าใจความสุขและความทุกข์ของนักเรียน ครู และผู้บริหาร
โรงเรียนมัธยมศึกษา ผ่านการศึกษาประสบการณ์เชิงลึกด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มเป้าหมาย
ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 คือ นักเรียน ได้แก่ คณะกรรมการสภานักเรียน และ นักเรียนที่มีภาวะคับข้องประเด็นความขัดแย้งในโรงเรียน โดยใช้เทคนิค Snowball
Sampling เริ่มจากข้อมูลการบันทึกการให้คำปรึกษาของงานแนะแนวในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา
2566 กลุ่มที่ 2 คือกลุ่มครูใช้เทคนิคเดียวกัน โดยเริ่มจากครูที่สะท้อนปัญหาในการจัดการเรียนการสอนจากบันทึกการสนทนากลุ่ม PLC ในภาคเรียนเดียวกัน และกลุ่มที่ 3 คือกลุ่มผู้บริหารคัดเลือก
ผู้อำนวยการ 1 คน และรองผู้อำนวยการ 2 คน ผลการวิจัยที่ได้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน
โรงเรียนที่มีบริบทคล้ายกัน เพื่อแก้ไขปัญหาและสร้างความสุขร่วมกันในโรงเรียน ผลการวิจัย
พบว่าความสุขของนักเรียนเกิดจากความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน รุ่นพี่ รุ่นน้อง และครู รวมถึง
กิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ในโรงเรียน ความสุขของครูมาจากความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน
ร่วมงานและนักเรียน ความภูมิใจหน้าที่ การได้รับแรงบันดาลใจจากผู้บริหาร และการเชื่อมโยง
กับธรรมชาติ ขณะที่ความสุขของผู้บริหารเกิดจากความสัมพันธ์ในที่ทำงานที่ดี การได้รับการ

สนับสนุนจากคณะกรรมการสถานศึกษา และการพัฒนาสภาพแวดล้อมการทำงานเพื่อครู ด้านความทุกข์ของนักเรียนมาจากความขัดแย้งในความสัมพันธ์ นโยบายการลงโทษที่รุนแรง เข้มงวด และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ไม่เพียงพอ ส่วนครูประสบความทุกข์จากการจัดสรรภาระงานและเวลาที่ไม่ดี ความกดดันในงาน ความขัดแย้งในที่ทำงาน และพฤติกรรมนักเรียนที่ไม่ตรงกับความคาดหวัง สำหรับผู้บริหาร ความทุกข์เกิดจากความขัดแย้งในที่ทำงานและความกังวลเรื่องภาพลักษณ์ของโรงเรียนในชุมชน

การนำผลของวิทยานิพนธ์ไปใช้

ผลการศึกษาสามารถนำไปใช้ในเชิงวิชาการเพื่อสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขและความทุกข์ของนักเรียน ครู และผู้บริหารในโรงเรียน โดยข้อมูลที่ได้สามารถใช้เป็นกรณีศึกษาในการวิจัยต่อยอดในด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ การบริหารจัดการในโรงเรียน และการส่งเสริมสุขภาวะในองค์กรการศึกษา นอกจากนี้ผลการศึกษายังสามารถสนับสนุนการพัฒนาทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างความสุขในโรงเรียน และใช้เป็นต้นแบบสำหรับโรงเรียนอื่น ๆ ที่มีบริบทคล้ายกันในการปรับปรุงนโยบายและการดำเนินการเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของบุคลากรในสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ : ความสุข / ความทุกข์ / โรงเรียน / จิตตปัญญาศึกษา / ปรัชญาการศึกษา

THE EXPERIENCES OF HAPPINESS AND SUFFERING AMONG STUDENTS,
TEACHERS AND ADMINISTRATORS IN A SECONDARY SCHOOL: A
PHENOMENOLOGICAL RESEARCH

KRIT KONGPEAR 6237782 CECE/M

M.A. (CONTEMPLATIVE EDUCATION)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: JIRATTAKARN PONGPAKATIEN, Ph.D.

(Development Education), ARISA SUMAMAL, Ph.D. (Non-Formal Education)

ABSTRACT

This research aimed (1) to study the experiences of happiness and suffering among students, (2) to study the experiences of happiness and suffering among teachers, and (3) to study the experiences of happiness and suffering among school administrators. The study employed a qualitative research approach based on phenomenology. This research employed in-depth interviews on three target groups including (1) five student council members concerning students experiencing distress due to conflicts in the school using snowball sampling technique starting from the counseling records of the guidance department during the second semester of the 2023 academic year; (2) teachers, selected using the same technique, beginning with those who reflected on challenges in teaching and learning management as documented in the professional learning community (PLC) discussions during the same semester; and (3) administrators, including one school director and two deputy directors chosen for the study.

The study found that students' happiness stemmed from positive relationships with peers, seniors, juniors, and teachers, as well as activities that strengthen relationships within the school. Teachers' happiness was derived from good relationships with colleagues and students, pride in their responsibilities, inspiration from administrators, and a connection with nature. Administrators' happiness came from positive workplace relationships, support from the school board, and improvements in the working environment for teachers. On the other hand,

students' challenges rose from conflicts in relationships, strict and harsh disciplinary policies, and inadequate facilities. Teachers faced challenges related to poor workload and time allocation, job-related pressure, workplace conflicts, and student behavior that did not meet expectations. Administrators experienced challenges due to workplace conflicts and concerns about school's image in the community.

IMPLICATION OF THE THESIS

The findings of this study can be utilized to enhance knowledge about factors influencing the happiness and suffering of students, teachers, and school administrators. It also can serve as a case study for further research on enhancing learning environments, school management, and promoting well-being within educational organizations. Additionally, the findings can support the development of theories related to fostering happiness in schools and serve as a model for other schools with similar contexts to refine policies and practices, ultimately improving the quality of life for individuals in educational institutions sustainably.

KEY WORDS: HAPPINESS / SUFFERING / SCHOOL / CONTEMPLATIVE
EDUCATION/ PHENOMENOLOGY

146 pages